19-ter Jahrgang Nr. 32. Jüdische Pester Zeitung. Mittwoch, 16. März. 1887.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Hochstrasse Nr. 1.

Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden östr. W.
Halbjährig 4 Gulden östr. W.
Vierteljährig 2 Gulden östr. W.

Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W.
Vierteljährig 2 Guld. 50 kr. ö. W.

Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטליך דרייִמאָל.

רעדאַקציאָן אונד אַדמינים-טראַציאָן בעפינדען זיך: בודאַפּעסט, האָכשטראַסע נומ. 1.
פּראַנומעראַציאָנס-פּרייס:
פיר אָסטערייך-אונגאַרן
גאַנציאָרניג 8 גולדען אָסטר. וו.
האַלבייאָרניג 4 גולדען אָסטר. וו.
פיערטעלייאָרניג 2 גולדען אָסטר. וו.
פאַרן אויסלאַנד
גאַנציאָרניג 10 גולד. — קר. אָ. וו.
האַלבייאָרניג 5 גולד. — קר. אָ. וו.
פיערטעלייאָרניג 2 גולד. 50 קר. אָ. וו.
פּראַנומעראַציאָנען
פעדען יעדען טאָג אָנגענומען.
אָנזאָגען ווערען
נאָך טאַריפ בערעכענט ווערען.

בודאַפּעסט, מיטוואָך כ׳ אדר תרמ״ז. Erscheint wöchentlich dreimal. נייַנצעהנטער יאָהרגאַנג נר. 32. 1887.

אין דיא נעעהרטען לעזער!

דיא דייטשע צומער אונזערעס בלאַטעס פראַונערט זיך דען ג. לעזערן אין אירער נייען שאַנען שר פּט. דיא ייר איזט מעדיזיניזעס ערזוכען אונזאַפּפּעס. ערפאַר דורך אונז פאַן זיטען דער בעטרעפענדען שריפטגעסעריא פערזיכערטע פערצאַהלונג נעבען צו דעם פערשפּראַכען מיטלען ערהאַלטען האַבען.

דיא נייע פאַלקסצאַטזריפט ווערד אין ערסטע צייט אונזערע בעזייט זעלבסטערד צו האַבען. איא שטעטס בעמיהט זיך דען ווינשען אונזערער לעזער נאַכצוקאָמען אונד דען ווינשען בעזיכערטען דאַס דער ווינשען פעסטער צייטונג אלס אינזער דען ווינשען אונזערער לעזער בעלעבענדיג אונד דען נעלעזענען בלאַטעס צו דעבאַטירען.

מאָרדפעריוך גענען דען צאַרען.

נאָכדעם צום זעלבען מאָנאַט אונד אונזערע בען שטעהט דיא פאַר זעכס אָדער צאַר אַלעקסאַנדער II. דורך אינע נהילסטעע באַמבע נעטאָדטעט וואָרדען. פערזוכט עס דיא נהילסטען, איהר זאַך אונד נאַכפאָלגער איזט דיא גלייכע עזעטזען אונד אינס ווייטע צו בעפאָרדערן.

פערזאַנגען אַנזאַטז דען 13. ד. מ. וואָרדען אין פעטערסבורג אין דינאַמיט-אַטטענטאַט גענען דאס לעבען דעס רוסישען קאַיזערס פאַר דער פאַרבייא אין לעטצטער שטונדע מיט דאַפּפּער נאָטה פעראייטעלט אבער דען תערזאַנ דעזעס פראַיזינסאַס אונד אַנדער דיא פערדאַפּטען דער אַטטענטאַטער בעריטען ווייר אַן אַנדערע שטעלע. דער וואָרען ווייר דיעזע האַנדלונגען בעזעהעניזיזע פאַס פאַלזיטשע שטאַרפזינניגקייט ווידערען.

דיא לאַנג אין רוסלאַנד איזט אונד ווערד טרעבע. וואָרהערע דיא רוסישע פאַרזיכ נאַר איזטען דען אין לעטצטער צייט אונד שראַפּפּע נאַר דער אַנדערען עלעמענטען דאַס געשטאַלטען זיך דאַרזע דיא אונזערען פערהאַלטניסען נעבען ווערדער טראַטטלאַ. דיא נהילסטען לייגען וואָהל לאַנג נעטעדר פאַן זיך דאַרען אבער אים שטעלען זעלבסט דיא דיא פלאַנען צו אַנדערען צערשטאָרערען אונד צערזטעצערען ווערקען אינזערע פאַרטי. דאַזיר לייפערט דער נייעסטע מאָרדפעריוך גענען דען צאַרען דען שפּרעכענדסטען בעווייס.

אבער אינזער דען נהילסטען אַרבייטען נאַר אונזערע דריא פאַרטיען גענען דאס בעזטעהענדע הערשער-וסטעם אין רוסלאַנד: דיא פּאַנסלאַוויסטען אונד מיליטאַרען פאַרטיען. דער לייטגעדאַנקע דאַס אין טאַטזאַכלעכע אונד דיא קאַנזטיטוציאָנעלע פאַרטיע דער האַכשטעהענדען קרייז אונזערען. אונד דיא דען שטרען דעם אבזאָלוטיזמוס. דער גענעראַלטהערדשאַפט אונטערבען. וואָרהערע דיא לעטצטערען דריא פאַרטיען אידרע צייטקקען דורך וואָרט אונד שריפט צו פאַרדער,

וכען. האבען דיא נהילסטען לאַנגזאַם צור טהאַט גענעדיגען. אונד אין אירהעם לעטצטען אַטטענטאַט אונד מאַן נעמינט אונד האַט קרינגען פאַהרצעבלאַקען.

מאַן גלייבט. דער צאַר ווערדע אים דעם לעטצטען אַטטאַק אונד זיין לעבען אונד אים דען אינטערעסאַנטאַלער פאַרטיען צוואַמען דיא לעזערע צעזעהן. דאַס זין דער ווערגעגען אין דעם גראַבען קרינגען דיין דאַרזע שווערדעם אונדען ווערדער איפּרזטען מאַנזע פיר דען פאַלל אינזער נעדערלאַגע ערהאַפּפּען דיא נהילסטען אונד קאָנזטיטוציאָנעלען אינזע דאַזיגע אינזטיטוציאָנען אין דעם געזעטצגעבערישען וויזסטעם.

דער צאַר — בעזאָנדערס דיא נעבעטע פעזטערבוריגער מעלדונג — האַט בעזיהר דעם קרינגע ווידערשטאַנדען. אבער עס נעדאַרטע אין דען אַלטען פאַזזטס אינ בעדרעטענדען דאַצע דען קרינגע אין דער נעזעטצלעכען אבזיכט דיא רוסישע פאַלקסשטראַנזע אין דעם מאַנזטרעזע אלס דער ווירקלעכע דרעם צאַרס.

אייראַאַ האַט זיך אלא איך אינ רוסישע פערצייטונגען פלייסיג בעשאַפטיגט נעפאַלען צו מאַכען. איא אין שטאַאַט דער אין זיינעם אינגען אונד קראַנען. דיין קרוגע מיט האַפּפּענונג איך דען בעזונגען מאַן. דאַס איזט נעכען צו פערזטעהען. אבער דער פערשטאַר פפרעזט עבען דיא דען פערגייזעלען קריג שטעמט צו דאַבען. איא שטרעבען זיך בריעד אין דאַס נעטעמעל אונד דיא פאַלגען צו בערעבען.

„בריגטלינגעס אונגאַרן.“

אונטער דעם דאַטום דעם 15-טען מאַרץ ווערדען עניגע דעקלאַרונגען מאַנגס אין ווערבעם אים אַלדרע 1848 דיא פרייהייט אונד אונאַבהאַנגיגקייט אונגאַרנס פערלאַנגען. וואָרדען וואַנס זיך דעמאָנזטריערען דער פיזטערבע דעלעגיאַרטאַגס אים ווערגס טרופּפּענקעל הערפאַר אונד עזטערבאַרעזיך נעבען זיך דען נאַמען בריגטלינגעס אונגאַרן בייזעטצען.

איין שפּרעכען פאַן דעם אונטערדעם נאַמען קעזעבטען מאַרזאַרזאַ. ווערזיכערדע אונטעזטעזבראַטען דעזבען פראַבעזטעזר זיין פאַרזעזטען קוזען ווייאַזזען דאַבען. דעזזע פראַבעזטעזר איזט אין דער טהאַט אין מיזטער דער אונטעזטעזען טהאַטזעכען. איא ווערזיכעזטעזלעזט דיא לאַנג מאַרזאַ דער ווייזראַבעזטר אלדער צו זיין דיא זיין שטעזטע דער דיינג אונד אַלדזעזזען אלס אַזזעזנעזטען מיזטער צור פאַרדערונג אירער פעזאַזאַזעזזעזען צוזעכקען בעזעזנען דאַבען. פאַס דען אין אַלטערזזיזיזער צייט בין צום בעזעזען אונזערעס עזלזזעזזען אַרזזזזעזעזטעזזעזזעזז

פרענומעראציאָנס-איינלאדונג.

ווער ערוויכען אונזערע געעהרטען פרענומעראנטען, רעדען פרענומעראציאָנס-בעריכטען אם 15-טען מאַרץ צו ענדע נעהמט (וואס נאָכ ד י י ס ל י ך אויף איהרע „אדרעסס-שליעסע" אנגעצייגט איזט), איהרע פ ר ע נ ו מ ע ר א- צ י אָ ן נ י ש נ ס ט צו ע ר ג ע נ י ע ר ן, האמט דיא ווייטערע פערזענדונג דער בלאטטער קיינע שאדענס ערלייד.—

ווער ערוויכען אונזערע געעהרטען פרענומע- ראנטען אונד פ ר ד ע ר נ ד, זיך מיט איהרען צושריפטען דירעקט אז אונזערע ר ע ד אַ כ צ י אָ ן צו ווענדען.

איך ביטטען ווער, דיא אדרעסס ייטערלך וויא אָאלגט אנצוגעבען

יידישע פעסטער צייטונג

האָכשטראַסע נוממער 1. בודאַפעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

נעשעפטסבעריכט.

נעטרייד-נעשאָפט. ווייצען וואר נעטפערן מאַטע צו מארקט נעבראכט. דיא קויפלוסט וואר שוואך, 12000 מעצער וואירען פערקויפט.

ווייצען, שהיים: 1500 מעטער-צענטנער 80,8 קילאָגראַמס 9.40 גולדן. 100 מעטער-צענטנער 80 קילא 9.40 גולדען. — 1200 מעטער-צענטנער 80 קילא. 9.40 גולדען. 1600 מעט' 79,8 ק. 9.50 גול. 200 מעטר-צ. 79.7 קילא 9.30 גולדען— מעטסער-באַרען 100 מעטערצענ. 81 קילא 9.40 גולדן.— דעטשא 100 מעטער-צענ' 79.4 קילא 9.30 גול. ווייטענבוריגער 1800 מעטערצענ' 78. קילא' 3.25 גולדען, נאַדראַוגנאַרייטער 100 מעטערצ' 80. קילא 9.25 גולדען. (אללעס פער 3 מאָנאטס.)

דיא אטטרעבען געטרייד נאַטירונגען דער הענדלען קאַרטאָאלל דער: ווייצען:

קוואל.	נאַדראַגנאַ.:	מעטער-באַרען:	שהיים:
	fl.kr. fl.kr.	fl.kr. fl.kr.	fl.kr fl.kr.
77 קילא	8.80—8.90	8.85—8.95	8.90—9 —
78 „	8.95—9.—	9.— — 9.05	9.05—9.10
79 „	9.05—9.10	9.10—9.15	9.15—9.20
80 „	9.15—9.20	9.15—9.20	9.25—9.30
81 „	9.20—9.25	9.25—9.30	9.30—9.35

מאַרן 6,70 — 6.85 גול.

נערסטע, סושטער-וויאַרע 6,25 — 6,85 גולד. קוקורוץ (אלט) —,6,15—6. (נייע) — גול.

האַפער. 6,25 — 6,60 גול. פער מאַסס.

ציקער, ראַפּינאַדע 31.25—32.50 גול. מעליסע —.30 —,31 גול. פילע 29,25 — 30,50 גול.

קלעעזאַמען, אונגאַרישע 54, —85 גול.

ראַטהסל, —.46—47 גולד.

רובאַל —.29 גולדען פער 100 קילאָ.

רעפּס-קובען, —,5 גולד.

אונשליטט, (חלב) 32, — 33, גולד.

פעטראָלעא 22,50—23,50 גולדען.

שאַפעלדל. אין פאַרנער וואָכע וואורדען 40000 ששקק פערשידענע נאַפּשונגען פערקויפט. אונד צוואר: דיישוואַלליגע צו 2.80 — 3.50 גולד. פער מאַאר; סערבישע אונד בוכנאַרישע 90—103 גולד. פער 100 ששק. באַנאַטע אונד קראָאַטישע 54 — 56. גולדען. פער 100 מאַצאַראַנישע — — גולד. פער 100 קילאָ. (אללעס פער קילאָ (%2 ראַמאַסט.)

לאַמפּעלדל. ווייסוואַלליגע — גול. פאַר- באַשיעדענע אונד באַנאַטע 50—65 גולד' פער 102 ששק.

גיפּסעלדל. צו 114 גולד' פער 100 קילאָ.

ווייגער פריזע.

ווייצען, אונגאַרישע: 78 — 82 קילא 9.95 — 10, — גול. (אללעס פער 3 מאָנאטס.)

מאַרז (נייא), אונגאַרישע 71—73 קילא 7.35—7.45 גול. פער מעטערצ'.

גערסטע סל יאַק שע 60—64 קילאָ 7.25 — 9,15 גולדען.

האַפער אונגאַרישער 6,70 — 6.80 גולדען פער- מעטער-צענטנער.

קוקורוץ 6,75—6.85 גולדען.

קאַרנמעהל, נו' 1: —.14 — —.15 גולד. נו' 2: 11.50 — 12.25 גולד. (פער 100 קילאָ.)

ווייצנמעהל, נו' 0: 12.75—16.75 גולד. נו' 1: 16.25—17.25 גולד. נו' 2: 15,75—16.75 גולד. נו' 3: 15,25—16.25 גולד. (אללעס פער 100 קילאָ.)

שפּיריטוס 25,27—25,62 גולד. פער 10000 ליטער, פערצענט

ראַטאַאַעזעטונג פאַם 12-טען מאַרץ 1887.

בודאַפעסט	88	40	77	79	87	
לינץ	28	43	69	87	65	
טרעסט	32	68	90	69	63	

טערמינע-געשעפט. ווייצען פער פרוהיאר —,9— 9.02 גולד. האַפער פער פרוהיאהר 51 —6.52 גולד. קוקורוץ פער מאַי-יוני 1887, 6.19—6.21 גולד.

ר ע פ ס. (קאָהל) פער אוגוסט-סעפּטעמבער 11.25 —,11.37½ גולד.

שפּיריטוס. נייע מעטהאָדע, אם קריינען 26.25 פר. אם גראַטען 25,75 גולד. אלטע מעטהאָדע, פרעסהעפע שפּיריטוס 29.—29.25 גול. אללעס פער 10.000 ליט.-פּרצ.

מעהל-פרייזע (פער 100 קילאָגראַמס זאַמטע זאַק פרייא אַב פעסט): נומ' 0: 16 גולד. 40 קר., נומ' 1: 15 גולדען 90 קר., נו' 2: 15 גולד. 40 קר. נומ' 8: 14 גולד. 90 קר. נומ' 6: 14 גולד. 50 קר. נו' 5: 13 גולד. 90 קר. נומ' 7: 13 גול. 60 קר., נומ' 8: 12 גולד. 90 קר. נומ' 8¹: 12 גולד. — קר. נומ' 8⁴: 10 גולד. — קר. פיינע קליע 4.40 גולד. גראָבע קליע 3 גולד 80 קרייצער.

הולזענפּרייזע: ערבסען אונגאַרישע 9.50—10,50. לינזען 10—18. גול. פיאָלען גראָסע ווייסע נייע 7. — 7,50 גול. ציוועגעל-באָהנען 9—9.50 גולד. האָהע הולזע 4,60 גול. הולזע בריין 9—9,50 גול. מאָהן גרויע 33 גול. בלויע 36—37 גול. קומעל 38—42 גול. וויקקען 7—7,50 גול. האַנזאַטען 7,75—8 גול. (אללעס פער 100 קילאָ.)

וויקטואַלען. ג ע פ ל ו נ ע ל. אַאנדען דיא נאַנעע וואָכע הינדורך אינפאַרטעס פייזז. ווער נאַטירען: נאַנזע לעבענדע, פער פאַאר 5,60—5.80 גולד., דשאָ, לעערע פער פאַאר 2,60 — 3. גולד., דשאָ, געשלאַכטעט פער פאַאר 4.80—5.50 גולד. א י נ ד ר י א נ ע פער פאַאר —.4—4.50 גול. ק אַ פ ו נ ע פער פאַאר 1.80—2. גולד. ה י ה נ ע ר פער פאַאר 95 קר. — 1 גול. י נ נ ע ה נ נ ע ן פער פאַאר 85—90 קר., ע נ ט ע ן נעמאַכטעס פער פאַאר 1,60 — 2. גול., דשאָ, לעערע פער פאַאר קר.— 1. גול, א י ע ר קאַרטויאָפעל 43 ששקק 1 גולד., דשאָ, קאַרט- וויאָפעל 46 ששקק 1 גולד. — ב י ט ש ע ר פיימע 80 גולד. דעטע זעקעלע 65—70 גולד. ק נ אָ ב ל ו י ך 23 גול. צ ו ו י ע ב ע ל ראָאַט —.5 גולד. גערב 4.50 גולד. (אללעס פער מעטערצענטנער.)

עדראַפעער 2,60—2.85 גול' פער מעטערצ.

צוקעשטאַנד. באַסנישע צו 17,80—18.30 גול. פע- נישע צו 19.64 גולד.

ביעטשקעס מיס (לעמוואַרג מאַלוואַנישע 12,— 18 גול. באַנאַטע —. גולדען.

האַנף נעלייטשעטע 25—26. גול. וואַסאַנע—.

יאַפּס 127 גולדען.

קנאָפּפּערס 15,50—16 גול.

ארנאלד קאהנס גראבשטיינלאגער

Budapest, Waitzner-Boulevard Nr. 5.

(אן שכת אונד יום נעשפּערט.)

עמפּפעהלט זיך אללען ענען, ווערכע דיא טרייזיגע פּפליכט דעם גראבשטיינזעטצעס צו ע ר פ ל ל ן האבען. — זעהר שאנע גראבשטיינע אים מארמאר אונד גראנים זינד אין גראָסער אויסוואהל אפראַ- טהיג. קאַרדעקטע גראבזטיינע רונגען, זעהר שאנע שריפט. טען מיט עכטער פערגאלדונג ווערדען בעסטענס אויסגעפיהרט.

DER FRIEDE IN EUROPA

אויס פאַראויסגעהנדיג, דאס עס ווערדען דיא גראָסען קלייד-ליעפעראונגען פיר דאס אי פאַאר אינגעשעללס, וואַאיין זיך דיא גראָסע אונד רעגאַטטעסטע פערענקלידער-פאַבריק דער מאַגאַרנע פּראַנאַסס נעפיר- דען האַבען, דיא פיר דאס איזלאנד בעשטימטען 2300 מאָסלעשען גלענזנדען מאָדערנען פּראָסאַאל אויס- בעשאַפטען פיקס אונד

פערטיגען אנצוגע

פיר פרילאהר אונד זאָמער אין יעדער גראָסע פיר הערען, אום דען אונגלויבליך בילליגען פּרייז דעם בלאָסען אנבליק נעם אנצוגען, דאמיט דאס ריעזיגע אנגעבוט נעוויס אונד דיא אי- בישען פּראָטעזטעס ווערדען קאָנען. יעדע אנצוג בעשטעהט אויס:

1 פיין נעאַר-בייטעטען פערטיגען האָזע
1 האַז פּאַסענדען עלעגאַנטען זשילע
1 מאָדערן אויסגעפּוטטען ראָקק

אל' עס לוט צייכנונג

אין דריי פערשיעדענען גאַשטונגען אונד אין יעדער בע- ליעבינען פאַרבע.

I. קוואַלישאַט: פּאַסענט	II. קוואַלישאַט: פיינער	III. קוואַלישאַט: פיינסט
אמטמעי-מאַרל-שאַפּפּען 1 נאַנצער אנזג	ברינגער שאַפּפּ אין נאַנצער אנזג בראָס	ווייבנכדינגער שאַפּפּ אין פער- שיעדענע אנזג
5.50 פל.	7.50 פל.	9.50 פל.

בייא בעשטעללונגען נחנעס אלס מאַסס דיא האַזענלאַנגע, בויכווייטע, זאָוויא אייעללאַנגע. מיסטער קאָנען נעם נעזענדעס ווערדען. דאָ גיר פערשיעדע אנצוגע צו האַבען זינד.

מ יסטאַנע ווערדען נעגען פּאַסטאַנאַרטע, אדער פאַראויסגעזענדונג דעם נעלדעס עפּפּע- טיאָנס דורך:

FEKETE Herren-Kleider-Filiale,
Wien, V. Wehrgasse Nr. 13/92.

ברינגער שטאָפּפּע

פיר אייגען עיגענגען

זאָמערראַנצוג

אין קאָסט צו 3.10 מעטער, דאס זינד 4 ווינגער עללען, ענדע קוטאן אום 4.80 פל. אויס פיינסטער, אום —.7 פל. ווי האָזפּיינסטער, אום 10.50 פל. אויס

אללערפיינסטער עכטער שאַפּוואָללע,

זאָוויא קאַמגאַרנע אונד איבערציעהטעשאַפּפּע, זאָ אויך ריזעפלאַוס פער שטיק 4 פל. אונד 6 פל. פערזענדעס נעגען נאַכנאַהמע דעם בעטראַגעס דיא אלס רעגל אונד סאַיזד בעסטענגעקאָנדע

טוכפאַבריקס-נעדערלאגע

SIGEL-IMHOF in Brünn.

Ferdinandsgasse Nr. 35.

ערקלאַרונג. יעדער קאָסט איזט 3.10 מטר. לאַנג אונד 136 צם. בריים. דאהער פאַללקאָמען נעגענענד אויף איינען קאָמפּלעטען הערענע צוג.

דיא בעקאַנטע קאַלידאַט אונד בעריהמטע לייסטונגספאַהיגקייט אבנער פירמא ברינג דאַפיר, דאס נור דיא בעסטע וואַאַרע אונד נעוויא נאַך דעם נע- וואַהרטען מוסטער נגלייפּפּיגט ווירד.

דא יעמאַנד זעהר פיעלע שווינדעלפירמען אינטער דעם מאַנטעל „ברינגער וואַאַרע" איהר אינזעהען מיי- נען, פערזענדעס דעמענטפּרעכענד אבנע נעדעלאַנגע מוסטער גראַטיס אונד פראַנקאָ.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABÓ (JR.) Budapest, Druck von Sam. Markus, Andrássystrasse Nr. 12

פאלקסגעסט אינגאנצן. אלס פאלישט שען מארקט שרייער אונד ווינדבייטל קלענטלארפט — שליעסלוך וואורדע דיא אויסלעפערונג סטארטשעוויטשס אן דאס שטראפגעריכט בעיילינט.

איינגעזענדעט.

לחדרים מכשיל מדרך עם ה׳

נתעוררתי מכמה צדדים לתן מודעה במכתב עתי במה שנוגע לחזור את העם ממכשול איסור חמץ ר״ל. והוא אודות הפלפלין שקורין קונסט-פפעפער. העשים מעסת קמח ועלדם קרום מלעגלה כמראה הפלפלין. ומעורבים המה בתוך הפלפלין היפים ועי״ז בריקה וחיפוש היטב אפשר להבות. ובפרט הסוחרים מיד מכירין אותן. גם אני הכותב ראיתי את אמתת הדבר חוה בי בקעתי את הפלפלין מוייפים אשר הי׳ מעורבים בין היפים ומצאתי בהם שהם מלאים קמח. וכבר בשנה העלט הבדצ דפה פיסמי הדבר להסוחרים שיזהרו מאד מלקנות פלפלין על הז פסח. כי אם שיודע להם בבירור ומור כי נקיים המה מחוץ הגל שדיא המן גמור. עם למען הצדק נדרשתי לאשר שאלוני לחדודע כאת בשער מכתב העתי. למען ידעו וישמעו אזני בני ישראל בכל מקומות מושבותיהם. ועל כל העמד בפרק עמי. לחזור את העם ממכשול גדול. את הסוחרים לחזור על נפשותם ולהשמע עמם.

הכו״ר פה פרעשבורג בחדש אדר שנת ב״אל צדק לפ״ק

שמחה בונם

בה״ר מוראשבס צל״ל אב״ד.

פערשיעדענע נייאגקייטען.

(1. מאיעסטאט דער קאנינ) ערטהיילט מארגען אין נאכסטן מאנטאג (21-טן ד. מ.) אלערהעכסט אין דער האפבורג צו אפען.

(קראנפרינץ רודאלף) איז געסטערן 12 אוהר נאכטס נאך בערלין אבגעריזן פלעגלארטאנטען נאך בערלין אבגעריזן. אם דעם קאיזר ווילהעלם צו ווייגם 90-טן געבורטסטאג צו גראטולירען אויך וועגען מאנג הונדערד נאכט דעם ווייטשען קאיזרס צו זין.

(אין ווידער ווינצע-קאנסיל) דער אינגאריש האנדעלסמיניסטער האט דיא פאלגענדע גענעמיגט האבען פערשטאנדנוס דעם דאס ווינע מאיקסמאס דער קאנע דער ערגענגע דעם הערען עמיל קוראנדא צום בראזיליאנישען ווינצע-קאנסיל אין פיומע דיא אללערהאכסטע גענעמיגונג ערטהיילט האט. דער ניא ערלאנגטע ווינצע-קאנסיל איזט דער זאהן דעם פערשטארבענען בעריהמטען אסטערריכישען פארלאמענטערס אונד פארשטעהערס דער ווייגער אזראליטישען קולטוסגעמיינדע, דר אינגאן קוראנדא.

(הויפטרעפפער דעם פערבישען קראנפרינצען.) דען הייפטרעפפער דער פערבישען פראמענאלייהת האט ביא דער פארגעסטרינען צעיהונג דער קראנפרינן אלעקסאנדער פאן סערבען גע-מאכט. דייער הייפטרעפפער בעטראגט 100,000 פראנקס.

(אנטיסעמיטען אונטער זיך.) דער דייסבמאכבוגארדנעטע דעם סולער וואהל-בעצירקעס יאהאן נרבער, אין אויפיייער אנטיסעמיט האט דען אנטיסעמיטישען רעדאקטאר יאהאן טשאנדער אין אינעם בערהיוגע צו קאפאיזאר מיט פיטטשעדיגעכן טראקטיר. טשאנ-דער ערגריפף אינען דייאלויר אונד פיינדשאפט איף גרובער אינען שוסס אב. דייער בלעם אינפער-לעטצט איר דיא ביידען יאהרדען האנדגעמין. ניא-ביא דער דייאלויר זיך עטראדען איר דיא דאזר טטאגדאדס דורכבארדט האט. — דיא אינטריגיגע יאהרדע אינגליטעט.

(דער צאר ערמארדעט.) דייגע סטעמאנסאבריכט ניאר עגסטערן אן אל-לען הייפטשטאדטען איראאס פערבריטעט. דייג-ערלבע ערייגנייט זיך וואהל אלס פאלש. אבער — ניא זיך צייגט — נכסט אלס נאכן אנגעגרידעט. איס בערלין ווייטר געמעלדעט. דאסס מאן דאדט טראטן אללער דעמענסטס, אן אינען מיסגלוקק-טען מארדפערזוך אן דעם רוסס-סישען קאיזער גלויבט. איס פעטערס-בורג ווילבסט ווייטר מעלדעט דאסס זיך דאס רוססישע קאיזערפאאר איר דער טראגאדיע פלאטצליך נאך נאטשיגא בעגעבען האבע. — איין גגסטרוגגס מעלדעט אויס ראנדאן מעלדעט. דאסס פאן ווייטען דער עגלישען רעגע-רונג אים אינטערבוויע פאלגענדע ערקלארונג אבגע-געבען ווארדען: ווייר ערפיהרען דען מעהר בע-דויערליכען פאלל. דאסס אינינגע פערזאנען אים בעוויטצע פאן שפרענגשטאפפען איף דעם ווייגע, ווילכען דער רוססישע קאיזער צום נאטטערווינסטע אנראטלוך דעם טארעסמאנגס דעם צארען אלעקסאנדער II. געדמגט, זאללטע. פערהאפטעט דאסס קיין אנדערע איף דען צארען ערפיהרט. — נאחדעם נאכריכ-טען בעגאנגען. דאסס ווכסם שטודענטען אין דער נאחדע דעם קאיזערליכען פאמיליענטראבאסטעם פער-האפטעט ווארדען. ווא אייראטטעטען דיא אב-פארדט דעם צארען צור קירכע אונד ווארדען בייא אינגען שפרענגטאפפען גגפרעגט. — אם 13-טען מארץ 1881 ווארדע קאיזר אלעקסאנדער II. דורך אינע פאן ווייטער הינגעריכטעטען בריינ-ווייצקי געוואפענע באמבע גגטאדטעט. אם אחרעסמאנג דיעגם שרעקליכען ערייגנישסס פיעגטע אללארהעליר אין טייזיראטטעטריגסס שטאטט דעם נאטרליר דער גגאמטטע רוססישע ראט. מיט דעם קאיזר אן דער שפטצע בייגאהנס. אייף דעם ווייגע דען דער צאר אלא צור קירכע פאטסכירן מיטסאם שטאדטע עגסס ווארהאלטע ווידי-לטטען מיט שפרענגטאפפען בערייט. אם דען קאיזר אייף אהרליכע עגטגטגליכע ווייגע צו טאד-טען. ווא ווי פאטער פאר ווגסס אחרען גגפאר-דענ ווארדען. — דאסס דער קאיזר מיט דער קאי-זערין אונד דעם טרארבאפאלגער אין טייזיראטטעטריגסס שטאטט דעם נאטטרליר ראט נאך נאטטיגא אבעטעטרייגסס אין דעם גגדעגטגליכע ווא אן דעם גגדעגטגליכע אין פערשטאנדס גגוגע דיא אפגטטרגגטע אין. צייגט דאסס דער צאר דורך דען גגיפטטאל אין דעם פאראללעדער אין זיך דעגסאלבען שטעלל אים דער הייפטשטאדט פלגטטגגטע. ?

(אים דאס דייטשטהים אין רוסס לאנד צו אונטערדרוקען) פלאנגט דיא רוססישע רעגערונג אונד ווייטערע בע-שראנקונג דעם דעגטשען דער אייסלאנדס. אין דוסס-לאנד גגדרגגטגגט צו ערגייבען. צור בערא-טונג אבער דעגען גגגגשטאנד ווילען גגגגגגאר-טיג אאמטליכע גגגגראלגבעראנדע רוססלאנדס אין פעטערסבורג. דיא דעגאאסטע דעגע פראגע עגטשיד-דען ווערדען.

(אים יריש לים) ערהאלטען ווייר פאלגגדעגדע. פאן אדר ראטטגגגן בערגגטגגגגג

פארדרעט געמעגן דאס כריסטענטהום צום געמיינ-
זאמען בעדרעם געגען דיא יודען אויף. ווען דאס
יודענטהום זאמ איינער פיר אללע אונד אללע פיר
איינען, יא זאגען איך יודי: אללע געגען איינען אללע
געגען דאס יודענטהום אללע געגען דיא לאסטער-
האפטיקייט. אונד איר גלייכע דאסס דיא כריסט-
ליכע נאציאן נכט דיא צווילאפטע שטארק אבזייא-
טען, אנדערן אן הייליגער איינטראכט דען עדלען
לאמפף געגען דען יודישען פרעמדל איפערזוכטיג.

צום שלוסס דעם ארטיקעלס הייסט עס:
כריסטען, ווי דער בריעף, ווי דאסען אי-
גען נאמען, אי יי פאטערלאנד: געבען ווי
נכט צו דאסס דער יודע דערר איבער אונזער פא-
טערלאנד יודערע דאסס אונז פרעמדע דאסס דעם
פאלקעם יאהל אונד דעסען פערמאגען אן יודי-
סמ. דאלטען ווי ציאמעע: פיפצעהן מיללאנען
כריסטען ערעכטע יודען נכט קאנען יודי נכט יעבענ-
מאלהערעטטיגע יודען ערעבען. אונארן אונד
אין כריסטלעבען לאנד עס יודערע אויד זע אין
יודישען לאנד. אונד ווען דאס כריסטענטהום
ציאמענלאנד: דאנן יודד דאס קערעפטע
מארגאראנאנד: יודען

אלזא דא שטעקקט דער פפערדפוסס
הייר דיעזען דער הייר בעראבען. דאס ערדע
קראנט דאס יודרק. יא דאמיט דאס קערעפטע
מארגאראנאנד יודען. דאמיט דיעזעם העמבלאנט
אבאנאנטט פערגאמענט לעזען יד דערר מעמען יא
הייס אונס צרן.

דאך ווי יאללען אונס אויף יודע אויייפדע
דיא אנטיארט נכט שולדיג בלייבען יא יודד אויד
דיעזעבען קיינע ריגיערונג פערפרעמען.

דאס יודענטהום דאסטע שאן פיעל פריהער,
אלס דאס כריסטענטהום דען הייריגען נאטצנ-
גלייכען עגטפערנס אים דען הייגען גלייכען אן
אי יי נאטטיגע יודע יזעלט צו פערזיכרע
אונד דען גרונדאגען דערע דיעגען נאכסטען. יא
דיר יעלכסט דעם מעגשליכען הערגען אויגיאנ-
פפען. אונד דיעזער גרונדאגען דאס פעללליכט עגען
דעסאלבע יזייל ער פאן יודישער ווטע פיעל פרי-
דער אנגנאמען יאיודע אים יודענטהום אנגלייך
מעדר צור יעלטען. אלס אין דער מיטטע דער בע-
מעגנע אנדערער פרעליאנען. גיעמאלס דאס מאן
דאפאן נעדאכט אונד דיא נעשטבטע פערבריטעטע
קיינען פאלל. דאסס דיא יודען אויינער אינען אנ-
דערבלוטיגען געגיינען דער אנגרייففיגע אונד
אנדערען פראגען אונטערוואדפען האטטען, אים אין
צום יודישען גלייכען צו בעקעדרען. דאסס אבער
נעראדע דיא הערשען אונטערטעטען. יודערע דאסס
אונד פערפאלגונג פערבריטען. בריסטלעכע לעבע
אונד בריסטלעכע מאראל אים מעדע פידדען.

נעשיכטע דער נייערען צייט.

(96־טע אפשנעטצונג.)

דא קאם נעגען 10 איהר אין דיכטער הייסען, דיא
ראשהע פאהנע פאראן, אונד שיעשע דיכט ביז אן אינע
אבשהייליגע מינציפפאלגאדע הערען, וועלכע דאס נוא-
וא־ישע מיניסטעראהעל נאך בעוואכט הערלע. פלאצ-
ליך פיעל אויס דעם הייסען אין שוסס נעגען דיא נאדע,
ווילעלע עבענפאלס מיט שיסען אנווא־ישעטע. פיעלע
דער אומשעשהענדען ווארען טאראשליך נעשיאפפען אדער
פערוואונדעט. אין ווילדעם געוויהל טטרעטען דיא שאא-
דען דער שאפצערנאגגען דורכאינאנדער אונטער דען
רופען: „פערראאט! מאן טאדטעט אונז! צו דען וואפ-
פען!“ איינע דער לייכען וואורדע אויף איינע באהרע גע-
לעגט אונד ביא אפקקעלשען מיט ווילדעם יאכגענשייא
דורך דיא שאדט געשראגען.

דיא וואוהה דעם הערדורך אויפגערעגטען פאלקעם
ווארן אונגלייכפערגלייך, אונד גען וואורדען דיא נאנצע
נאכט הינדורך אין אללען שהיילען פאן אייז באריי-
קארען געבוטן. צו שפאט נאהם עשעט דער קאנג צו
מאנגעלדער פאלקפפאדטייא זעלבסט זיינע צוזלוכט, דיי-
זע האטטען קיינע מאכט מעהר איבער דיא אויפגערעגטע
מאסע, וועלכע נור נאך דען רעפובליקאנישען ראהנע,
בערן פאלגטע. פעללליכט וואגע עס דער אויפגערעגטע
עגעגיגע נאך געלונגען, דען אויפשאנד מיט וואפפע-
נעוואלט צו בעגעגנען, אבער דער קאנג זעלבסט אונד
זיינע אומגעבונג האטטע אללס פערלוירען פעלאדען אונד
קאנגמע צו קיגנס גנשיידרען גנששלוסס קאמטען. דיא
נאציאנאלגארדע העלט עס נאפפטענהיילס מיט דעם
פארק. דיא לייגיגריפפען זעלבסט שיעגען הער אונד
דא שוואנקענד אונד אינצופרידאפפען, אונד זא בע-
שלאסס דענן דער נייגיג קאנג, דעסטען נאנצע קאפפ
נעבראכען וואר, דעם אי פרוחד נאכגעגעבען. ער גנשוואגטע
דעם מארען צו גנשטען זיינעם עגקעלס דעם גראפען
פאן פאריז, דעסטען מוטטער, דיא הערצאגין
פון פאן ארלעאנס, שטאמט דעם הערצאגס
פאן נעמור דיא רגענטשאפט אבערגעגעבען זאללטע.
דער קאנג בגנאך זיך אין בגגלייטונג דער פרינצען מיט-
טען אין דיא עדרגנטע פאלקפפאטטע אויף דען קאנקא-
דיגטראפען אונד עקלאראטע אם „אבעליסק פאן בוקסאר,“
אן דערזעלבען שטאללע, וואו אייגסט לודוויג XVI אונד
נאך איהם דער אלטע הערצאג פאן אדלאנס אויף
דעם בלוטגערוסט גנשטארבען וואריי, זיינע מהראגגנע-
אגגנג.

וואהרענד אבער דיא צוגאכטט שטעהענדען פאלקסמי-
סען דיעזעם גנשלוסס צוגעבעלטען, האטטען דיא יאדי-
כאלען לייטער דע בעוועגונג עס שאן אנדערס בעשלאס-
סען: דאס קאנגגטהום זאללטע בזוגיטגנג ווערדע, אונד
שאן הארטע מאן דען דוף נאך אייגער פאוויזאריגטע
דגנגעגונג ע־שאללען.

לודווינג פיליפפ וואר אן נאפפטער
פערצווייפלונג, אונד דא דאס פאלק בעריגט דאס שלאס
זע־בטס בעדראהטע, פלאה ער דורך אייגע הינטערטהי-
אן אייגגס גגעוואהנלגכען פאקגע, אים מיט זיינגר גגמאה-
לין, דער קאנגגין מאריא אמעליע, דען וועג
נאך עגגלאנד צו זוכען. נור דיא מטעטר דעם נאאגען
פאן פאריז פעלאך נאך נכט דען מטה, דיא אללגן
פהלטע אין דיעזגר גגפאהרלגכען שטגנדע דיא נאאגגע
אוהרעם בעוויסס אונד דיא פפליכטען, וועלכע דעגגלכע
איהר איפפגלגנגס. איהרע בגדגדען אן דער האנד
בגגלגטגנגס, אונד צו דעגגלכע אונד דיא אנדערע
דגנגע אנגלגכע אנגעגגג